Minister
Spraw Zagranicznych

BM.6003.2.2026 / 4
Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pani Małgorzata Kidawa - Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na oświadczenie Pana Senatora Adama Szejnfelda w sprawie wzmocnienia prawnej ochrony flagi Unii Europejskiej, uprzejmie informuję, co następuje.

Prawo Unii Europejskiej odnosi się do tej kwestii w sposób ogólny i nie nakłada na państwa członkowskie obowiązku ustanowienia konkretnych środków prawnych w celu ochrony symboli unijnych. MSZ nie może zatem ocenić, czy ich ochrona w prawie polskim jest wystarczająca z punktu widzenia wymogów unijnych.

Odnosząc się do regulacji unijnych, wskazuję, że zasady użycia symbolu europejskiego, w tym flagi Unii, zostały określone, jak wynika ze wskazówek graficznych dotyczących symbolu europejskiego będących załącznikiem A1 do międzyinstytucjonalnego przewodnika redakcyjnego[1], w porozumieniu administracyjnym Unii z Radą Europy w sprawie wykorzystania godła europejskiego przez podmioty trzecie (2012/C 271/04)[2]. Stosownie do pkt 4 porozumienia, wykorzystanie symbolu europejskiego w sposób sprzeczny z jego przeznaczeniem może skutkować odpowiedzialnością prawną **zgodnie z mającym zastosowaniem prawem krajowym**.

Takim niedozwolonym użyciem symbolu europejskiego może być, co wskazuje pkt 2 przedmiotowego porozumienia, wykorzystanie go w sposób, który stwarza błędne wrażenie, że użytkownik jest powiązany z Unią lub Radą Europy. Ponadto niedopuszczalne jest wywoływanie przy tej okazji mylnego przekonania, że użytkownik otrzymał wsparcie, środki finansowe czy określone zezwolenie Unii lub Rady Europy, a także użycie symbolu w działalności niezgodnej z celami i zasadami Unii lub Rady.

Ponadto pkt 5 porozumienia administracyjnego przewiduje, że Komisja ma prawo ścigania z własnej inicjatywy lub na wniosek Rady Europy wszelkich przypadków wykorzystania symbolu europejskiego, które jest niezgodne z jego przeznaczeniem

[1] Dostępne pod: https://style-guide.europa.eu/pl/content/-/isg/topic?identifier=annex-a1-graphics-guide-european-emblem
[2] Dz. Urz. UE C 271 z 8.9.2012 r., str. 5.

lub które jest nadużyciem. Z przepisu tego wynika, że Komisja realizuje to prawo przed sądami krajowymi, a zatem zgodnie z właściwym prawem krajowym. MSZ nie posiada informacji, czy Komisja skorzystała z tego prawa w Polsce.

Prawo Unii nie zawiera bardziej szczegółowych regulacji, a zwłaszcza przepisów zobowiązujących państwa członkowskie do ustanowienia sankcji za znieważenie flagi unijnej. W tym stanie prawnym uregulowanie tej kwestii pozostaje w gestii krajowego ustawodawcy.

Należy w tym kontekście również podnieść, że Polska nie podpisała deklaracji nr 52 do aktu końcowego konferencji międzyrządowej, która przyjęła Traktat z Lizbony[3]. W deklaracji tej zaś państwa członkowskie uznały flagę przedstawiającą krąg dwunastu złotych gwiazd na niebieskim tle za jeden z symboli Unii. Tym samym w kategoriach prawno-traktatowych Polska nie uznaje flagi Unii Europejskiej za symbol Unii.

W tym kontekście pragnę zwrócić uwagę, że prawo polskie nie przewiduje szczególnej formy ochrony flagi Unii. Reguluje ono jedynie sposób wykorzystania polskich symboli narodowych[4] oraz sankcjonuje niezgodne z prawem użycie symbolu Polski lub innego państwa[5]. Wobec tego zniszczenie czy uszkodzenie flagi Unii mogłoby być dochodzone na przykład na zasadach ogólnych dotyczących ochrony własności.

Pozwalam sobie na koniec zasugerować skierowanie oświadczenia senatora Adama Szejnfelda do ministra do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w którego właściwości znajduje się ochrona symboli narodowych i analogicznych, w celu uzupełnienia powyższych informacji oraz wypowiedzenia się co do stanu prawa polskiego w omawianej materii.

Z wyrazami szacunku
z up. Władysław Teofil Bartoszewski
Sekretarz Stanu
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

[3] Dz. Urz. UE C 115 z 9.5.2008, str. 355.
[4] Zob. ustawa z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (Dz.U. z 2025 r. poz. 299); art. 137 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2025 r. poz. 383); art. 49 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz.U. z 2025 r. poz. 734).
[5] Art. 137 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2025 r. poz. 383).